

OLIMPIADA INTERNAȚIONALĂ DE LECTURĂ
3 septembrie 2018
Nivelul 2 – clasele a IX-a și a X-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție precizările de mai jos.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de 3 ore.

Citește cu atenție fiecare text de la cele trei subiecte, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I**30 de puncte****NOAPTEA MUZICII**

de Isaac Asimov

Întâmplarea face să am un prieten care, câteodată, dă de înțeles că el ar putea chema spiritele din nemăsuratele adâncimi. Sau măcar un spirit; unul mititel, cu puteri limitate. Amicul meu vorbește uneori despre asta, dar numai după ce-a ajuns la cel de-al patrulea pahar de whisky cu sifon. E un punct delicat de echilibru – la al treilea, habar nu are de spirite (de cele de tip supranatural, firește), iar la al cincilea i se închid ochii de somn.

În seara aceea, m-am gândit că ajunsese la punctul respectiv, așa că l-am întrebat:

— Îți mai amintești de spiritul ăla al tău, George?

— Ce-ai zis? a sughit amicul meu, uitându-se întrebător la băutura spirtoasă din pahar, ca și cum s-ar fi mirat că trebuia să-și amintească vreun amănunt despre ea.

— Nu de alcoolul ăsta vorbesc, l-am lămurit eu. Mă refer la spiritul micuț, înalt de vreo doi centimetri, despre care mi-ai povestit odată că ai reușit să-l aduci dintr-un alt plan al existenței. Cel cu puteri paranormale...

— Aha! s-a dumirit George. Azazel¹. Nu ăsta-i numele lui, firește... Presupun că n-aș putea să-i pronunț numele adevărat, de aceea îi spun așa. Îmi aduc aminte de el...

— Îl chemi adeseori?

— Nu. E periculos. E prea periculos. Totdeauna există ispita de a te juca prea mult cu puterea. Eu, unul, prefer să mă port cu grijă și sunt al naibii de atent. După cum știi, posed un înalt simț moral. De aceea, într-un rând, am simțit nevoia să-l chem ca să ajut un prieten. Dar nici nu-ți imaginezi cât m-a costat! Am pățimit îngrozitor! Nu suport nici măcar să mă mai gândesc la asta!

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat eu, curios la culme.

— Cred c-ar trebui să-mi descarc sufletul, a murmurat George cu un aer gânditor. Începe să mă macine...

*

Eram mult mai tânăr (povestea George), iar pe vremea aceea femeile reprezentau o parte importantă din viața mea. Acum, dacă privesc înapoi, mi se pare o chestie prostească, dar îmi amintesc bine că, în zilele acelea, mă gândeam cât de mult contează alegerea.

Astăzi, vârf mâna în sac și ce-oi scoate nu prea are însemnătate, dar atunci...

Aveam un prieten, Mortenson îl chema – Andrew Mortenson. Nu cred că-l cunoști. În ultimii ani, nici eu nu prea l-am mai văzut.

Chestia e că individul era topit după o anumită femeie. Femeia respectivă era un înger, zicea el. Nu concepea să trăiască departe de ea. Era unică în Univers și, fără ea, lumea era ca o halcă de slănină tăiată felii și pusă la prăjit. Știi și tu cum vorbesc îndrăgostiții...

Necazul cel mare a fost că, în cele din urmă, ea i-a dat papucii și se pare că a făcut-o într-un

¹ Azazel – divinitate demonică

mod deosebit de crud, fără să-i pese de demnitatea lui. L-a umilit groaznic, combinându-se cu altul chiar în fața lui, pocnindu-i din degete pe sub nas și râzând fără milă de lacrimile lui.

Nu literalmente, vreau să zic. Încerc doar să-ți evoc impresia pe care mi-a transmis-o el mie. Ședea aici, la un pahar, împreună cu mine; chiar aici, în camera asta. Mă durea sufletul pentru ei, de aceea i-am spus:

— Îmi pare rău, Mortenson, dar nu trebuie s-o iei așa în serios. Dacă stai să cumpănești lucrurile cu mintea limpede, nu-i decât o femeie. Scoate capul pe stradă și-ai să vezi că mai există o mulțime care trec înapoi și-ncolo.

— De-acum înainte, am de gând să le elimin pe femeii din viața mea, exceptând-o, desigur, pe nevastă-mea, de care din când în când n-am cum să scap, mi-a răspuns el, plin de amărăciune. În schimb, însă, aș vrea să fac și eu ceva pentru femeia asta, drept răsplată...

— Pentru soția ta? m-am mirat.

— Nu, nu, ce rost ar avea s-o amestec pe nevastă-mea în afacerea asta? Spuneam să fac ceva pentru femeia blestemată care și-a bătut joc de mine.

— Ce anume ai vrea să faci? am insistat eu

— Să fiu al naibii dacă știu, mi-a mărturisit el.

— N-ar fi exclus să te-ajut eu!

Mi-am oferit serviciile, fiindcă încă mă durea sufletul pentru el. Cu oarece noroc, pot face apel la un spirit cu puteri neobișnuite. Un spirit micuț, desigur... – mi-am ridicat degetul mare și arătătorul, ținându-le la mai puțin de trei centimetri distanță unul de altul –, care e în stare să facă atâta lucru...

I-am povestit despre Azazel și, bineînțeles, m-a crezut. Am observat deseori că sunt convingător când mă apuc să îndrug vreo poveste. Firește, atunci când spui *tu* povești, bătrâne, atmosfera de îndoială care se așterne deasupra capetelor ascultătorilor e atât de groasă, de-o tai cu ferăstrăul, dar în cazul meu lucrurile nu stau așa. Nimic nu se compară cu o reputație de om cinstit și cu un aer sincer și direct.

Cât timp a durat povestea, amicului meu îi străluceau ochii. Apoi, când am terminat, m-a întrebat dacă era posibil ca spiritul să-i dea femeii ceea ce avea el de gând să ceară.

— Doar dacă-i un lucru onorabil, bătrâne! Sper că nu te gândești să ceri să miroasă urât sau să-i sară o broască râioasă din gură atunci când vorbește.

— Bineînțeles că nu, a replicat el revoltat. Drept cine mă iei? Ființa asta mi-a dăruit – sporadic, firește – doi ani de fericire și vreau să-i ofer și eu ceva pe măsură. Zici că spiritul tău n-are decât puteri limitate?

— E micuț, am repetat eu, ridicându-mi din nou degetul mare și arătătorul.

— I-ar putea da o voce perfectă? Cel puțin pentru un timp... Măcar pentru un singur concert...

— O să-l întreb.

Cererea lui Mortenson suna a propunere de gentleman. Fosta lui iubită interpreta cantate la biserica din oraș, dacă ne putem exprima astfel când e vorba de religie. În vremea aceea, muzica mă pasiona destul de mult și mă duceam frecvent la asemenea manifestări (având, desigur, grijă să ocolesc cutia milei). Uneori, îmi plăcea să o aud cântând, iar publicul părea să suporte reprezentația cu suficientă amabilitate. În general, însă, consideram că moravurile ei nu prea se potriveau cu decorul, deși Mortenson zicea că enoriașii mai închideau ochii, când era vorba de soprană.

Prin urmare, l-am consultat pe Azazel. Micuțul s-a arătat foarte bucuros să ne dea o mână de ajutor; nicio clipă nu mi-a pretins vreo prostie din aia, știi tu, cu vândutul sufletului, în schimb... Îmi aduc aminte că, odată, l-am întrebat dacă-mi dorea sufletul, iar el, săracul, nici măcar nu știa ce era acela. Mi-a cerut să-i explic ce voiam să spun cu asta și s-a dovedit că nici eu nu știam exact ce era acela suflet. Spiritul Azazel e o făptură atât de micuță, închisă în propriul ei univers, încât simte că repurtează un mare succes dacă e în stare să-și arate puterile în Universul nostru. *Îi place* să ajute.

Ca atare, mi-a spus că era capabil să aranjeze ce-l rugasem, pentru trei ore, iar când i-am dat vestea lui Mortenson, acesta s-a arătat încântat. Am ales o seară când femeia avea de cântat Bach sau Haendel, sau una din zdrăngănelile alea vechi pentru pian, și când urma să aibă un lung și emoționant solo.

În seara respectivă, Mortenson s-a dus la biserică și, firește, l-am însoțit. Mă simțeam responsabil pentru ceea ce avea să se întâmple și, de aceea, mă gândeam că era mai bine să supraveghez situația.

— Am asistat la repetiții, mi-a spus amicului meu îmbufnat. A cântat exact la fel ca înainte... știi tu, ca și cum ar avea o coadă și cineva ar călca pe ea.

Până mai ieri, nu așa obișnuia el să-i descrie vocea. Muzica sferelor, zicea în repetate rânduri, care se prelungea într-o ascensiune continuă... Dar, sigur, între timp fusese părăsit, iar ranchiuna întunecă judecata omului.

L-am fixat cu o privire critică.

— Nu așa se vorbește despre o femeie căreia încerci să-i faci un dar minunat!

— Păi, tocmai asta e. Vreau ca vocea să-i fie perfectă. Cu *adevărat perfectă*. Iar acum văd – acum, că s-au destrămat aburii dragostei ce-mi acopereau ochii – că mai are mult până acolo. Crezi că spiritul tău poate să rezolve problema asta?

— Schimbarea e programată să aibă loc abia la ora 8:15 p.m., l-am asigurat eu, simțind, totuși, cum mă străpunge săgeata îndoielii. Doar n-ai sperat să consumi perfecțiunea în timpul repetiției, pentru ca după aceea să dezamăgești publicul.

— Hai că le pricepi pe dos! a mormăit Mortenson.

„Spectacolul” a început puțin mai devreme, și atunci când a venit rândul ei să cânte era 8:14, după vechiul meu ceas de buzunar care nu se înșală niciodată cu mai mult de două secunde. Femeia nu era una dintre sopranele alea pitice; era construită generos, având suficient spațiu pentru genul acela de rezonanță de care e nevoie atunci când urci spre acută și acoperi orchestra. Ori de câte ori trăgea în piept vreo câteva zeci de metri cubi de aer, pentru a-și lua avânt, pricepeam ce găsise Mortenson la ea.

A început melodia la cota ei obișnuită și apoi, exact la 8:15, s-a auzit ca și cum ar fi fost introdusă o voce în plus. Am văzut cum femeia a tresărit ușor, de parcă nici ei nu-i venea să-și creadă urechilor, iar una dintre mâinile ei, cea cu care își apăsa diafragma, a început să-i tremure.

Vocea i se ridica în zbor, lăsând impresia că posesoarea ei devenise o orgă cu sunet desăvârșit. Fiecare notă era perfectă, o notă proaspăt zămislită chiar în clipa aceea, una în comparație cu care toate celelalte note de aceeași înălțime erau copii imperfecte.

Fiecare notă țâșnea cu precizie, având un *vibrato* perfect adecvat, dacă ăsta e cuvântul potrivit, intensificându-se sau diminuând cu o enormă putere de control.

Și, cu fiecare notă pe care o emitea, lucrurile păreau să meargă din ce în ce mai bine. Organistul nu se mai uita la partitură, ci o privea fix pe ea și – n-aș putea totuși să jur – am avut senzația că a încetat să mai apese clapele. Chiar dacă ar fi continuat să cânte, nu l-aș fi auzit. Niciunul dintre cei prezenți acolo n-ar fi fost în stare să mai audă și *altceva* în timp ce cânta ea. Era imposibil să auzi altceva în afară de vocea ei.

Mirarea dispăruse de pe chipul femeii, înlocuită fiind cu o expresie de exaltare. Ea își lăsase deoparte notele pe care le ținuse în mână; ele deveniseră inutile. Vocea îi cânta singură și femeia nu mai avea nevoie să o stăpânească sau să o supravegheze. Dirijorul înlemnise și toți ceilalți membri ai corului păreau consternați.

Solo-ul s-a isprăvit și corul a răspuns ca o șoaptă, ca și cum toți s-ar fi rușinat de vocile lor și s-ar fi hotărât să nu le lase să răsunе în aceeași biserică, în aceeași noapte.

Restul programului i-a aparținut în întregime. Când cânta ea, numai asta se auzea, chiar dacă îi țineau isonul toate celelalte voci. Când nu cânta, era ca și cum ne-am fi aflat în întuneric și n-am fi putut îndura absența luminii.

Iar când ineditul spectacol a luat sfârșit... Ei bine, în biserică nu se aplaudă de obicei, dar, atunci, publicul a făcut-o. Toți oamenii adunați sub înalta cupolă au sărit în picioare, ca smuciți de o singură sfoară de marionetă, și au aplaudat minute în șir – era clar că aveau de gând să aplaude toată noaptea, dacă ea nu intenționa să cânte din nou.

Și femeia le-a făcut pe voie. S-a auzit numai vocea ei, cu orga murmurându-și domol acompaniamentul; cu lumina reflectorului concentrată asupra ei; fără să se vadă nimeni altcineva din cor.

Și totul se desfășura fără cel mai mic efort. Nici nu poți să-ți închipui o asemenea performanță, în lipsa efortului. Mi-am smuls urechile de sub vraja sunetului ca să încerc să o observ când respira, să o surprind în momentul în care trăgea aer în piept, să mă minunez cum de reușea să țină așa îndelung o notă, la volum maxim, cu aerul furnizat de o singură pereche de plămâni.

Dar trebuia să se termine, și chiar așa s-a întâmplat. Până și aplauzele s-au stins. De-abia atunci mi-am dat seama că Mortenson ședea lângă mine, cu ochii strălucind, cu întreaga ființă topită în cântecul femeii iubite. De-abia atunci am început să înțeleg ce se întâmplase.

La urma urmelor, știi bine că eu sunt tot așa de direct ca o dreaptă euclidiană și nu umblu cu ocolișuri, așa că ar fi fost imposibil să ghicesc ce intenții avea amicul meu. În schimb, tu, care ești așa de sinuos încât ai fi în stare să urci în fugă o scară în spirală fără să te răsucești deloc, tu ai fi

fost în stare să-ți dai seama dintr-o ochire ce urmărea.

Femeia cântase perfect... dar nu avea să mai cânte perfect niciodată!

Era ca și cum ar fi fost oarbă din naștere și, doar pentru trei ore, ar fi avut posibilitatea să vadă – să vadă tot ce era de văzut, toate culorile și formele și minunățiile care ne înconjoară pe toți și cărora nu le dăm nicio atenție pentru că suntem atât de obișnuiți cu ele. Imaginează-ți cum ar fi să poți vedea toate lucrurile care există în deplina lor splendoare, pe o durată de numai trei ore – și apoi să devii din nou orb!

Ai suporta să fii orb dacă n-ai avea știință de nimic altceva. Dar să cunoști și altceva, pentru scurtă vreme, iar după aceea să-ți pierzi din nou vederea? Nimeni n-ar fi în stare să îndure asta.

Firește, femeia aceea n-a mai cântat niciodată. Această realitate n-a fost decât una dintre consecințe. Adevărata tragedie s-a petrecut cu noi, cei care formam publicul. Timp de trei ore, ne delectasem cu o muzică perfectă, *perfectă*, înțelegi? Crezi că am mai putut vreodată să ascultăm altceva care să fie mai prejos decât asta?

Din seara aceea, am devenit complet afon. M-am dus de curând la unul dintre festivalurile acelea rock care sunt atât de la modă, numai ca să mă testez. N-o să mă crezi, dar n-am reușit să deslușesc nicio melodie. Pentru mine, totul era zgomot.

Singura mea consolare e că Mortenson, care ascultase concertul cu toată patima și concentrarea de care era capabil, a luat-o razna mai mult decât restul spectatorilor. A ajuns să poarte în permanență dopuri de urechi și nu suportă *niciun* sunet mai puternic decât o șoptă.

Să-i fie învățătură de minte!

Adaptarea traducerii din limba engleză realizată de Dan Pavelescu,
Mădălina Costea, Sorin Casapu

A. (2 puncte: 0,5 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. George este întrebat de povestitor despre spirit, după ce a băut:

- a. două pahare de whisky cu sifon.
- b. trei pahare de whisky cu sifon.
- c. patru pahare de whisky cu sifon.
- d. cinci pahare de whisky cu sifon.

2. George mărturisește că, atunci când povestește, este:

- a. convingător.
- b. ezitant.
- c. neconcludent.
- d. sincer.

3. Soprana este acompaniată de:

- a. flaut.
- b. orgă.
- c. pian.
- d. vioară.

4. După concert, Andrew Mortenson:

- a. devine afon.
- b. își ține mereu urechile înfundate.
- c. percepe melodiile drept zgomote.
- d. suportă orice sunet.

B. (4 puncte: 0,5 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea din text a următoarelor idei din text, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

1. Andrew Mortenson este părăsit de iubita sa.
2. Andrew Mortenson îi mărturisește lui George că a asistat la repetiții.
3. Andrew Mortenson își exprimă dorința să fie ajutat de Azazel.
4. Andrew Mortenson și George se duc la biserică.
5. Azazel se bucură că poate să-l ajute pe George și pe prietenul său.
6. Femeia a cântat din nou la solicitarea publicului.
7. George îi povestește lui Andrew Mortenson despre Azazel.
8. În tinerețe, femeile ocupau un loc important în viața lui George.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Precizează durata relației dintre Andrew Mortenson și iubita sa.
2. Explică semnificația gestului lui George de a ridica „degetul mare și arătătorul, ținându-le la mai puțin de trei centimetri distanță unul de altul”.
3. Motivează referirea la posibila vânzare a sufletului pe care o face George, atunci când îl descrie pe Azazel.
4. Prezintă rolul comparației dintre interpretarea sopranei și orbire, în secvența:

„Femeia cântase perfect... dar nu avea să mai cânte perfect niciodată!

Era ca și cum ar fi fost oarbă din naștere și, doar pentru trei ore, ar fi avut posibilitatea să vadă – să vadă tot ce era de văzut, toate culorile și formele și minunățiile care ne înconjoară pe toți și cărora nu le dăm nicio atenție pentru că suntem atât de obișnuiți cu ele. Imaginează-ți cum ar fi să poți vedea toate lucrurile care există în deplina lor splendoare, pe o durată de numai trei ore – și apoi să devii din nou orb!

Ai suporta să fii orb dacă n-ai avea știință de nimic altceva. Dar să cunoști și altceva, pentru scurtă vreme, iar după aceea să-ți pierzi din nou vederea? Nimeni n-ar fi în stare să îndure asta.

Firește, femeia aceea n-a mai cântat niciodată.”

D. (12 puncte)

Un cititor al povestirii *Noaptea muzicii* de Isaac Asimov postează pe un forum despre literatură următoarea întrebare: „Cine poate să-mi explice semnificația enunțului final: *Să-i fie învățătură de minte!?*”

Redactează un text de cel mult 30 de rânduri, care să reprezinte explicația ta, valorificând textul povestirii.

SUBIECTUL al II-lea

20 de puncte

INSTRUCȚIUNI: ASCENSOR CU UȘI AUTOMATE

1. Ascensorul servește exclusiv transportului de persoane în limita sarcinii admise.
2. La chemarea ascensoarelor cu comandă colectiv-selectivă, apăsați pe butonul corespunzător sensului de mers dorit.
3. Prelungirea termenului de așteptare la palier se face acționând periodic butonul de pornire de la palier sau butonul ◀ | ▶ din cabină.
4. O comandă greșită se poate anula apăsând butonul de oprire „0”.
5. În cazul depășirii sarcinii admise, avertizate acustic și optic, vă rugăm respectați sarcina precizată.
6. În cazul în care cabina s-a oprit între etaje, apăsați butonul de alarmă și așteptați sosirea mecanicului. Părăsirea cabinei prezintă pericol de accidentare.
7. Folosirea ascensorului de către copiii sub 14 ani, neînsoțiți este interzisă.
8. Fumatul în cabina ascensorului este interzis.
9. Administrația imobilului este obligată să asigure întreținerea instalației de către personalul autorizat și să supravegheze respectarea prezentelor instrucțiuni.
10. În caz de funcționare anormală, ascensorul va fi oprit și se vor anunța organele de întreținere.

A. (8 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, prin valorificarea textului citat:

1. Menționează două caracteristici ale tipului de ascensor, ale cărui instrucțiuni se regăsesc în textul dat.
2. Numește două interdicții formulate în textul dat.
3. Precizează ce obligație are administrația clădirii în care se află ascensorul, valorificând textul dat.
4. Explică modul în care o persoană, aflată în interiorul cabinei, poate face ca ascensorul să staționeze mai mult la un etaj.

B. (12 puncte)

Crezi că absența instrucțiunilor de utilizare a unor produse tehnice ar afecta în vreun fel existența noastră?

Motivează-ți răspunsul, într-un text de cel mult 15 rânduri.

SUBIECTUL al III-lea

10 puncte

Privește cu atenție captura de ecran de mai jos.

1. Notează o secțiune din meniu care, accesată, oferă informații despre cel mai recent eveniment organizat de clubul *Impact*.
2. Menționează județele din România în care funcționau cluburi *Impact* la data realizării capturii de ecran.
3. Precizează o valoare cultivată elevilor, prin proiectele *Impact*.

4. Explică legătura dintre tipul de proiect *Impact* și simbolul , asociat acestuia.

IMPACT x +

impact-clubs.org/ro/proiectele-noastre 80% Caută

CONTACT RO / EN

HOME DESPRE NOI CLUBURI **PROIECTE** RESURSE NOUȚĂȚI IMPLICĂ-TE

Proiectele au forme diferite, ca acestea:

- Educație
- Advocacy
- Mediu
- Antreprenariat social
- Cultură

De ce proiectele IMPACT?

Proiectele de învățare prin serviciu în folosul comunității sunt inima IMPACT! Care pusează mereu cu dublu efect: tineri mai pregătiți pentru viață, dar și mai puține probleme în comunitate. Practic, tinerii devin agenți ai schimbării.

Cu proiectele IMPACT, ei învață ce înseamnă responsabilitatea, compasiunea, încrederea și își dezvoltă competențe cheie precum cele de management de proiect, comunicare, lucru în echipă sau rezolvare de probleme.

-Toate Judetele-

-Toate Orasele-

Alba
Călărași
Caraș-Severin
Hunedoara
Neamț
Timiș

start IMPACT - Mozilla Firefox RO 12:48